

Podnet vedúci k prijatiu Rozhodnutia Komisie

Krovinorezy - používanie rizikových prídavných zariadení

Odôvodnenie

1. Dokument Doc.MC-2010.03 predložený Spojeným kráľovstvom sa zaoberá vážnym rizikom, ktoré bolo identifikované v prípade prídavného zariadenia krovinorezov. Problém bol prvý raz identifikovaný vo Švédsku pred niekoľkými rokmi. Začiatkom tohto roka došlo k smrteľnej nehode v Spojenom kráľovstve (UK). Po tejto udalosti Spojené kráľovstvo dosiahlo dobrovoľnú dohodu s britským distribútorom o pozastavení dodávok tohto zariadenia. Spojené kráľovstvo vydalo aj bezpečnostné upozornenie "safety alert" s cieľom varovať zástupcov priemyslu, robotníkov a verejnosť pred rizikami takéhoto typu zariadenia a požiadalo o ukončenie jeho používania. Toto bezpečnostné upozornenie je uvedené v prílohe I. Pretrváva názor, že podobné zariadenia môžu byť stále v ponuke na trhu Európskej únie a Európskeho hospodárskeho priestoru.
2. Správa o bezpečnostnom postupe podľa článku 11 2006/42/ES pre zariadenia Brigio je priložená.
3. Uvedené používané zariadenie predstavuje krovinorez s prídavným zariadením, ktoré pozostáva z kovového disku s dvomi reťazami (zakúpeným nezávisle od distribútora a výrobcu). Smrteľný úraz utrpela osoba, ktorá pracovala v blízkosti pracovníka obsluhujúceho krovinorez. Postihnutá osoba spadla a bolo konštatované úmrtie. Pôvodne sa predpokladalo, že smrť nastala v dôsledku prirodzených príčin. Posmrtná obhliadka odhalila ranu, ktorá sa považuje za pravdepodobnú príčinou smrti. V nej bol nájdený kus kovu pochádzajúci z krovinorezu.
4. Už predtým Švédsko upozornilo členské štáty na predaj prídavných zariadení krovinorezov rôznych typov a pôvodu, ktoré boli zložené zo spojených súčastí (napr. reťazových článkov) namiesto toho, aby pozostávali z jediného kusa kovovej čepele alebo zásobníka nylonovej struny dodávaných výrobcami krovinorezov.
5. Harmonizovaná norma EN ISO 11806 nepokrýva tento typ zariadenia, pretože len nylonové vlákna a čepele z jedného kusa boli vymedzené ako vhodná výbava pre krovinorezy základného typu (existuje aj iné zložitejšie príslušenstvo, ako sú rotavátory, ktoré však nie sú predmetom tohto dokumentu a v každom prípade sa dodávajú zo špeciálnymi ochrannými prvkami).
6. Spojené kráľovstvo považuje uvedené zariadenia za nebezpečné. Ak sa akákoľvek časť z nich oddelí, môže byť vymrštená veľmi vysokou rýchlosťou a predstavuje významné alebo dokonca smrteľné riziko.
7. Je zrejmé, že tieto zariadenia sú obchodným artiklom niektorých odborných dodávateľov. Distribučné cesty ešte neboli preskúmané, ale predaj cez internet je určite jedným zo spôsobov distribúcie.

Predmet rokovania výboru pre strojové zariadenia (Machinery Regulatory Committee)

8. Súhlasia členské štáty s tým, že tieto prístroje sú „vymeniteľné prídavné zariadenie“ a teda patria do pôsobnosti smernice o strojových zariadeniach (Machinery Directive)? Spojené kráľovstvo sa domnieva, že sú, pretože sú určené na montáž a demontáž zo strany obsluhy a pridávajú krovinorezom ďalšiu funkčnosť.
9. Podporí výbor opatrenia prijaté Spojeným kráľovstvom a odporučí Komisii, aby potvrdila postup ochranného opatrenia podľa článku 11?

10. Británia žiada výbor, aby vyjadril súhlas s postupom Komisie v súlade s odsekom 3 článku 9 v tom zmysle, že sa bude od členských štátov vyžadovať, aby zakázali alebo obmedzili uvádzanie prídavných zariadení na krovinořezy na trh, ak pozostávajú zo spojených kovových dielov a sú určené na inštaláciu na nemodifikované krovinořezy bez osobitných ochranných prvkov, čo sa týka ktorejkoľvek časti zariadenia, ktorá sa môže odpojiť.

Príloha I

Ohrozenie zdravia a bezpečnosti – UpozornenieNázov oddelenia: Riaditeľstvo poľných operácií

Číslo vestníka: FOD CON 3-2010

Dátum vydania: 25. marec 2010

Cieľová skupina: Obrábanie sadov, poľnohospodárstvo a stavebníctvo, obchodné združenia

Kľúčové prvky: Neštandardné kovové rezné prídavné zariadenia montované na krovinořezy vybavené benzínovým motorom predstavujúce riziko katastrofického zlyhania počas prevádzky. Riziko smrti alebo ťažkého poranenia obsluhy a ďalších subjektov v blízkosti vymrštených kovových dielov. Tieto prídavné zariadenia pozostávajú z viac ako jednej súčasti a rotujú pri vysokých rýchlostiach. Ktokoľvek, koho sa to týka, by mal bezodkladne prestať používať akékoľvek neštandardné príslušenstvo krovinořezov a požiadať výrobcu o konzultáciu vo veci ďalšieho postupu. **Používanie reťazových cepových/neštandardných prídavných zariadení krovinořezov**

ÚVOD:

Prenosné ručné krovinořezy poháňané spaľovacím motorom sa bežne používajú na rezanie burín, krovín a podobnej vegetácie a sú často využívané pri činnostiach úpravy pozemkov pri stavebných úpravách, pričom sa využívajú rôzne štandardné žacie prídavné zariadenia.

Fotografická snímka krovinořezu s typickými žacími prídavnými zariadeniami dodávanými výrobcom

Výkonný orgán pre zdravie a bezpečnosť (The Health and Safety Executive, skratka HSE) získal informácie o nebezpečnej praxi, ktorá sa týka inštalácie neštandardných prídavných zariadení, ktoré neboli schválené výrobcom na použitie pre krovinořezy. HSE má informácie

o dodávaní reťazových cepových prídavných zariadení pozostávajúcich z kotúčovej hlavice vybavenej kovovými reťazami určitej dĺžky. Toto bezpečnostné upozornenie sa týka akéhokoľvek takéhoto prídavného zariadenia ku krovinorezu vyrobeného alebo montovaného z viac ako jednej súčasti.

CHRONOLÓGIA:

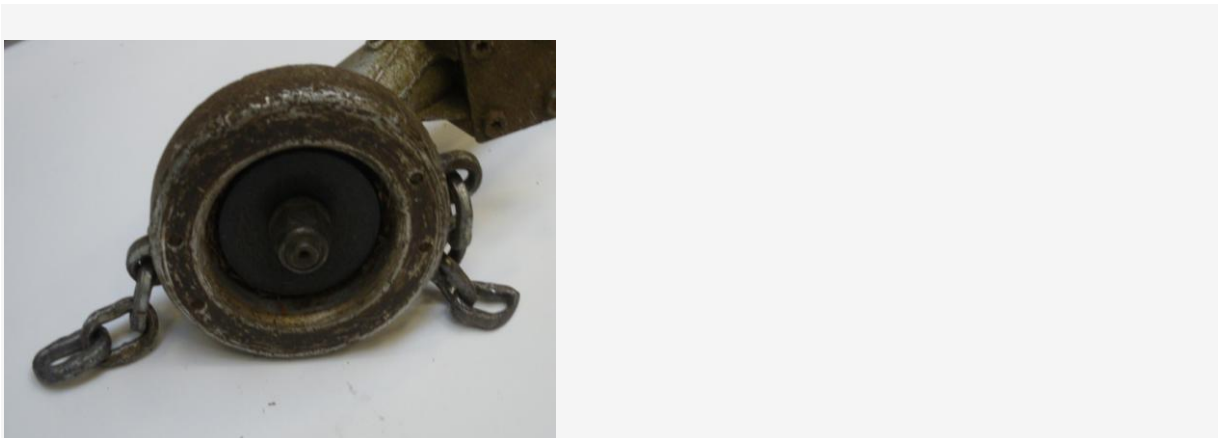
Bezpečnostné upozornenie je odôvodnené smrteľným úrazom. Počiatočné vyšetrenie ukázalo, že článok reťazového cepu pripojeného ku krovinorezu udrhel neďaleko stojaceho pracovníka do hlavy.

Na rozdiel od určených zariadení vybavených reťazovými cepmi krovinorezy zvyčajne nemajú dostatočne robustné chrániče, ktoré by zabránili predmetom (vrátane reťazových súčastí) vymrštiť sa s vysokou energiou. Chránič dodávaný s krovinorezom má slúžiť v prvom rade ako ochrana obsluhujúceho pracovníka pred neúmyselným kontaktom s rezným prídavným zariadením.

Smrteľný úraz sa stal pri použití prídavného zariadenia s dvomi reťazami, bol však zaznamenaný výskyt zariadení so štyrmi reťazami a tiež s reťazou určenou pre reťazové píly. Prítomnosť označenia CE by nemala byť považovaná za spoľahlivý indikátor, že takého prídavného zariadenia sú pri používaní bezpečné.

Reťazové cepové prídavné zariadenie s dvomi reťazami

Cepové prídavné zariadenie inštalované na krovinoreze

Problematické body

- Vysoká výstupná rýchlosť hriadeľa krovinorezu vytvára potenciál pre významný prenos energie na žaciu hlavicu krovinorezu. Reťaze umiestňované na neštandardné hlavice sú vystavené pri bežnom použití vysokému tlaku a prudkým nárazom. Pri vysokej rýchlosti vzniká značné riziko poškodenia a vymrštenia reťazových článkov.
- Použitie neštandardných žacích prídavných zariadení, ktoré nie sú schválené výrobcom, môže vďaka ich tvaru a hmotnosti vyvolať nadmerné namáhanie, ktoré môže následne viesť k zlyhaniu a možnému poškodeniu krovinorezu, čím sa zvyšuje riziko úrazu spôsobeného akýmkoľvek vymršteným komponentom.
- Originálne žacie zariadenia od výrobcu, napríklad nylonové vlákna, kovové rezné čepele a pílové čepele, sú navrhnuté na použitie v kombinácii so špecificky konštruovanými bezpečnostnými systémami. Reťazové cepové prídavné zariadenia sa nedodávajú so žiadnou kompatibilnou ochrannou výbavou (deflektormi).
- Harmonizovaná norma na špecifikovanie bezpečnostných požiadaviek na takéto strojové zariadenia, EN ISO 11806, vylučuje zo svojej pôsobnosti krovinorezy vybavené kovovými čepeľami pozostávajúcimi z viac ako jedného komponentu (ako sú napríklad reťaze).

Požadovaný postup:

Používatelia

- Všetky krovinorezy vybavené reťazovými cepmi alebo podobnými neštandardnými prídavnými zariadeniami by mali byť okamžite vyradené z prevádzky a nahradené príslušenstvom schváleným výrobcom.
- Pokyny výrobcov by mali byť dodržiavané tak, aby sa používala vhodná kombinácia rezných nástrojov a chráničov. Takéto pokyny sú zvyčajne k dispozícii v rámci inštrukčných príručiek dodávaných so zariadeniami.

Dodávatelia

- Dodávatelia v Spojenom kráľovstve by mali okamžite ukončiť dodávku takýchto reťazových cepových prídavných zariadení, bez ohľadu na to, či sú alebo nie sú určené na „profesionálne použitie“.

ODKAZY NA SÚVISIACE PRÁVNE AKTY

- Zákon o zdraví a bezpečnosti pri práci atď. (1974)
- Predpisy na riadenie zdravia a bezpečnosti pri práci (1999)
- Predpisy o zabezpečení a používaní pracovných zariadení (1998)
- Predpisy o dodávke strojov (bezpečnosť) (2008)

Poznámka: Európska komisia je toho názoru, že reťazové cepové prídavné zariadenia krovinorezov sú *vymeniteľné zariadenia* v pôsobnosti smernice pre strojné zariadenia, ako je uvedené v článku 2 (b).